

Η πειθαρχική εξουσία των γιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας

Α.Δ. Αñεξιάδης

Σχολή Υγείας και Πρόνοιας,
ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Disciplinary procedure and action
in the National Health System

Abstract at the end of the article

Λέξεις ευρετηρίου

Δικογραφία
Ιατρών, πειθαρχική εξουσία
Παράπτωμα
Πειθαρχική ποινή

Υποβλήθηκε 20.10.1999

Εγκρίθηκε 10.2.2000

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι γιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ), ως δημόσιοι λειτουργοί, αποτελούν μια ξεχωριστή κατηγορία, στους οποίους έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας περί του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Όμως, εκεί όπου δεν αντιμετωπίζονται όλα τα θέματα του κλάδου αυτού, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα-Ν. 2683/1999. Στην παρούσα μελέτη, αναλύονται ποια ζητήματα του πειθαρχικού δικαίου των γιατρών του ΕΣΥ αντιμετωπίζονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα και ποια από τη νομοθεσία του ΕΣΥ, με την ταυτόχρονη ανάπτυξη της πειθαρχικής διαδικασίας καθώς και των δικαιοδοσιών των πειθαρχικών οργάνων.¹⁻⁴

2. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α: ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 34 του Ν. 1397/1983, πειθαρχική δικαιοδοσία στους γιατρούς του ΕΣΥ, πλην των πειθαρχικών συμβουλίων των ιατρικών συλλόγων, είχαν τα εξής όργανα:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου, εφόσον πρόκειται για Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ)
- Το Περιφερειακό Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο είναι τριμελές
- Το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο είναι πενταμελές.

Οι γιατροί του ΕΣΥ που προσφέρουν υπηρεσίες σε Νοσοκομεία-Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ)

παραπέμπονται για πειθαρχικό έλεγχο στο Περιφερειακό Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου δικάζει σε πρώτο βαθμό. Τα Περιφερειακά Πειθαρχικά Συμβούλια δικάζουν σε πρώτο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα, που μπορούν να επισύρουν ποινή μέχρι και τη διακοπή του δικαιώματος υποβολής υποψηφιότητας για την κατάληψη θέσης ανώτερου βαθμού από ένα (1) έως πέντε (5) χρόνια και σε δεύτερο βαθμό ύστερα από έφεση κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου. Το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο δικάζει σε πρώτο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα, που μπορεί να επισύρουν την ποινή ανάκλησης της άδειας άσκησης επαγγέλματος και της οριστικής παύσης και σε δεύτερο βαθμό, ύστερα από έφεση κατά των αποφάσεων των Περιφερειακών Πειθαρχικών Συμβουλίων. Το Συμβούλιο της Επικρατείας κρίνει προσφυγές κατά των αποφάσεων του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου και των Περιφερειακών Πειθαρχικών Συμβουλίων.⁵

Μεταγενέστερα, με τη διάταξη του άρθρου 39 του Ν. 2519/1997 επήλθαν ουσιαστικές μεταβολές στην ανωτέρω πειθαρχική δικαιοδοσία. Συγκεκριμένα, σε κάθε Νοσοκομείο του ΕΣΥ συνιστάται τριμελές Πειθαρχικό Συμβούλιο ιατρικού προσωπικού, που αποτελείται από (α) το Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας ως Πρόεδρο, (β) το Διευθυντή του Τομέα στον οποίο υπάγεται το Τμήμα, στο οποίο ανήκει ο γιατρός και (γ) τον Πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής του Νοσοκομείου. Το

πειθαρχικό αυτό όργανο ασκεί την πειθαρχική του δικαιοδοσία είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν παραπομπής από οποιονδήποτε ιεραρχικά προϊστάμενο, δικάζει σε πρώτο βαθμό και επιβάλλει τις εξής ποινές: (α) έγγραφη επίπληξη και (β) πρόστιμο μέχρι των αποδοχών ενός μήνα. Κατά των αποφάσεων μπορεί να ασκηθεί έφεση στο Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του Νοσοκομείου.

Τα Περιφερειακά Πειθαρχικά Συμβούλια, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του Ν. 1397/1983, καταργούνται, οι δε πειθαρχικές δικαιοδοσίες αυτών, όπως προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 77 του Ν. 2071/1992, περιέχονται στα Διοικητικά Συμβούλια των Νοσοκομείων και ασκούνται αντιστοίχως κατά Νοσοκομείο για τους γιατρούς που υπηρετούν σε αυτό, καθώς και στα Κέντρα Υγείας που υπάγονται σε αυτό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου δικάζει σε πρώτο βαθμό για πειθαρχικά παραπτώματα, που μπορεί να επισύρουν ποινή μέχρι και τη διακοπή του δικαιώματος υποβολής υποψηφιότητας για την κατάληψη θέσης ανώτερου βαθμού από ένα (1) μέχρι πέντε (5) χρόνια και σε δεύτερο βαθμό ύστερα από έφεση κατά των αποφάσεων του τριμελούς Συμβουλίου. Έφεση κατά των πειθαρχικών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου, ενώπιον του κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 34 του Ν. 1397/1983 Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου, μπορεί να ασκηθεί μόνο εφόσον επιβάλλεται η ποινή του προστίμου, ισόποσου με τις αποδοχές τεσσάρων (4) μηνών και άνω, μέχρι και τη διακοπή του δικαιώματος υποβολής υποψηφιότητας για κατάληψη θέσης ανώτερου βαθμού.

Το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο δικάζει σε πρώτο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα, που μπορεί να επισύρουν μέχρι και την ποινή της αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος και σε δεύτερο βαθμό ύστερα από έφεση κατά των πειθαρχικών αποφάσεων των Διοικητικών Συμβουλίων, που επιβάλλουν την ποινή του προστίμου, ισόποσου με τις αποδοχές τεσσάρων (4) μηνών και άνω, μέχρι και τη διακοπή του δικαιώματος υποβολής υποψηφιότητας για την κατάληψη θέσης ανώτερου βαθμού.

Οι οριστικές πειθαρχικές αποφάσεις των ΔΣ των Νοσοκομείων ΕΣΥ, καθώς και οι αποφάσεις του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου, υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άσκηση πειθαρχικής δίωξης γιατρών κλάδου γιατρών ΕΣΥ γίνεται αυτοτελώς και από τους κατά νόμο ιεραρχικά προϊστάμενους αυτών.

Για τους γιατρούς θέσεων Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ εφαρμόζονται αντιστοίχως οι περί των δημοσίων

υπαλλήλων πειθαρχικές διατάξεις, χρέν δε Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκεί το κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 6 του Ν. 2519/1997 Συμβούλιο, στο οποίο, αντί του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Υγείας, συμμετέχει και προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, με αναπληρωτή έναν από τους Γενικούς Διευθυντές του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας.

Επίσης, με τη διάταξη του άρθρου 27 του Ν. 2556/1997, προστέθηκε β' εδάφιο στο τέλος του εδαφίου α' της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του Ν. 2519/1997 (ΦΕΚ 165 Α'), σύμφωνα με το οποίο εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων ΔΣ Νοσοκομείων, που έχουν ασκηθεί μέχρι τη δημοσίευση του Ν. 2519/97 και εκκρεμούν ενώπιον Περιφερειακών Πειθαρχικών Συμβουλίων, διαβιβάζονται αρμοδίως και εκδικάζονται από το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο.⁶

3. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β: ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

3.1. Πειθαρχικά παραπτώματα γιατρών ΕΣΥ

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 77 του Ν. 2071/1992, τα πειθαρχικά παραπτώματα των γιατρών ΕΣΥ είναι τα προβλεπόμενα από τις πειθαρχικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, άρθρο 107, καθώς και τα επόμενα:

- α. Η άσκηση ελεύθερου ή άλλου επαγγέλματος από τους γιατρούς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης ή η κατοχή άλλης θέσης, κατά παράβαση των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 63 του Νόμου αυτού. Επίσης, η άσκηση άλλου επαγγέλματος από τους γιατρούς μερικής απασχόλησης ή τους γιατρούς συμβούλους, εκτός από τα επιτρεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 63 του παρόντος Νόμου.
- β. Η δωροληψία και ιδίως η λήψη αμοιβής και η αποδοχή οποιασδήποτε άλλης περιουσιακής παροχής, για την προσφορά οποιασδήποτε ιατρικής υπηρεσίας.
- γ. Η συνεργασία με γιατρούς που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα ή και με ιδιωτικές κλινικές, καθώς και η παράβαση των διατάξεων του άρθρου 63, παράγραφος 3, εκτός της συνεργασίας για αποκλειστικά επιστημονικούς λόγους.
- δ. Η παράβαση κανόνων της ιατρικής δεοντολογίας.
- ε. Η άνιση μεταχείριση αρρώστων στην παροχή ιατρικών φροντίδων ή η απρεπής συμπεριφορά προς αυτούς.

στ. Η παράβαση των διατάξεων του Νόμου αυτού και των διατάξεων που διέπουν την οικεία υπηρεσιακή μονάδα περίθαλψης.⁷

3.2. Πειθαρχικές ποινές

Μεταγενέστερα, η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 77 του Ν. 2071/1992 αντικαταστάθηκε, όσον αφορά τις επιβαλλόμενες ποινές, με τη διάταξη του άρθρου 39 του Ν. 2519/1997 και ορίστηκε ότι οι πειθαρχικές ποινές είναι οι εξής:

1. α. Η έγγραφη επίπληξη

β. Το πρόστιμο μέχρι των αποδοχών δέκα μηνών

γ. Η διακοπή του δικαιώματος υποβολής υποψηφιότητας για την κατάληψη θέσης ανώτερου βαθμού από ένα (1) μέχρι πέντε (5) χρόνια. Για τη διακοπή, υπολογίζεται μόνον ο χρόνος κατά τον οποίο ο τιμωρούμενος έχει τα προς προαγωγή τυπικά προσόντα

δ. Η προσωρινή παύση μέχρι δύο (2) χρόνια

ε. Η οριστική παύση

στ. Η αφαίρεση της άδειας άσκησης επαγγέλματος, προσωρινά μέχρι δύο (2) χρόνια ή οριστικά.

2. Η διακοπή του δικαιώματος για υποβολή υποψηφιότητας για κατάληψη θέσης ανώτερου βαθμού μπορεί να επιβληθεί για τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 περιπτώσεις β', γ', δ' και ε' του άρθρου 77 του Ν. 2071/1992 παραπτώματα, καθώς και για τα ακόλουθα: τη χρησιμοποίηση της θέσης για εξυπηρέτηση ατομικών συμφερόντων ή τρίτων, την ατελή και μη έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων, την αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων, την άρνηση ή παρελκυστική καθυστέρηση παροχής υπηρεσίας, τη μη πρόπουσα συμπεριφορά προς τους πολίτες, τους προϊσταμένους και λοιπούς υπαλλήλους, τη μη έγκαιρη κατάρτιση εκθέσεων ή τη σύνταξη έκθεσης ουσιαστικών προσόντων από προϊστάμενο κριτή χωρίς την επιβαλλόμενη αμεροληψία και αντικειμενικότητα, την παράβαση της εκ των κανόνων ιατρικής δεοντολογίας επιβαλλόμενης εχεμύθειας, τη χρησιμοποίηση πληροφοριών τις οποίες έχουν από την υπηρεσία τους, για να αποκτήσουν όφελος οι ίδιοι ή τρίτοι, τη φθορά λόγω κακής χρησιμοποίησης, την εγκατάλειψη ή παράνομη χρησιμοποίηση πράγματος που ανήκει στο Δημόσιο ή σε ΝΠΔΔ.

3. Η ποινή της αφαίρεσης της άδειας άσκησης επαγγέλματος μπορεί να επιβληθεί μόνο για τα παραπτώματα της παραγράφου 1 περιπτώσεις α' και β' του άρθρου αυτού.

4. Για τα παραπτώματα της παραγράφου 1 περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 77 του ίδιου Νόμου, ο γιατρός τιμωρείται υποχρεωτικά με την ποινή της οριστικής παύσης και σωρευτικά με την ποινή του προστίμου, από 800.000 δραχμές μέχρι 4.000.000 δραχμές.

5. Η διάταξη του άρθρου 103 παράγραφος 1 του Υπαλληλικού Κώδικα εφαρμόζεται και σε περίπτωση εκκρεμούς πειθαρχικής δίωξης των γιατρών. Σε περίπτωση εκκρεμούς πειθαρχικής δίωξης, ο γιατρός μπορεί να τεθεί σε αργία σύμφωνα με το άρθρο 103 του Υπαλληλικού Κώδικα.

6. Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί για τα παραπτώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 109 του Ν. 2683/1999, για τα παραπτώματα της παραγράφου 1 περιπτώσεις β', γ', δ' του Νόμου αυτού και για τα παραπτώματα της χρησιμοποίησης θέσης για εξυπηρέτηση ατομικών συμφερόντων ή τρίτων, της ατελούς ή μη έγκαιρης εκπλήρωσης των καθηκόντων του, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 2683/99.

7. Πειθαρχικές διατάξεις που αφορούν την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος και την ιατρική δεοντολογία εξακολουθούν να ισχύουν.

8. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου των δημοσίων υπαλλήλων.

9. Οι ποινές των παραγράφων 4 και 7 του άρθρου 77 του Ν. 2071/1992 επιβάλλονται υποχρεωτικά, στις περιπτώσεις όπου έχει εκδοθεί σε βάρος των γιατρών αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, για το αδίκημα της παραγράφου 1 περίπτωση β' του άρθρου αυτού.

Η διάταξη της παραγράφου 11 τέθηκε από τη διάταξη του άρθρου 7 του Ν. 2194/1994.⁸

4. ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ:

ΕΙΔΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Τα επιμέρους νομικά ζητήματα, τα οποία ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας και τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερο θεωρητικό και πρακτικό ενδιαφέρον, είναι τα εξής:

4.1. Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά από δύο (2) χρόνια από την ημέρα που διαπράχθηκαν, ενώ τα πειθαρχικά παραπτώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 109 του Ν. 2683/1999, καθώς και της παραγράφου 1 περιπτώσεις α', β', γ', δ' του άρθρου 77 του Ν. 2071/1992, παραγράφονται μετά από πέντε (5) χρόνια από την ημέρα που διαπράχθηκαν.

Επίσης, πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο αποτελεί συγχρόνως και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν παραγραφεί το ποινικό αδίκημα. Για τα παραπτώματα αυτά, οι πράξεις της ποινικής διαδικασίας διακόπτουν την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.

Η κλήση σε απολογία ή η παραπομπή στο Υπηρεσιακό Πειθαρχικό Συμβούλιο διακόπτουν την παραγραφή. Στις περιπτώσεις αυτές, ο συνολικός χρόνος παραγραφής, έως την έκδοση της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής απόφασης, δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) χρόνια και προκειμένου για τα παραπτώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 109 του Ν. 2683/1999 και της παραγράφου 1 περιπτώσεις α', β', γ' και δ' του άρθρου 77 του Ν. 2071/1992 τα επτά (7) χρόνια.

Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται επίσης από την τέλεση νέου πειθαρχικού παραπτώματος, το οποίο αποσκοπεί στην απόκρυψη ή την παρεμπόδιση της πειθαρχικής δίωξης του πρώτου.

Στην περίπτωση αυτή, το πρώτο παράπτωμα παραγράφεται όταν παραγραφεί το δεύτερο, εφόσον η παραγραφή του δεύτερου συντελείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτήν του πρώτου (άρθρο 112).⁹

Όσον αφορά τη διαφάνεια των ενεργειών των οργάνων της πειθαρχικής διαδικασίας, θα πρέπει να τονίσουμε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παράγραφος 3 εδάφιο β' του Ν. 1599/1986, όσο διαρκεί η πειθαρχική διαδικασία δεν είναι δυνατή η γνώση ή χορήγηση στοιχείων από το σχηματισθέντα φάκελο της δικογραφίας του γιατρού. Και αυτό για να μη δυσχεραυνθεί το έργο των ανακριτικών ή διοικητικών αρχών, οι οποίες έχουν επιληφθεί της ανάκρισης. Όταν όμως ολοκληρωθεί η ανωτέρω διαδικασία, τότε οι ενδιαφερόμενοι και κάθε τρίτος μπορεί να ζητήσει να λάβει γνώση του φακέλου της δικογραφίας, καθώς και του πορίσματος της υπόθεσης.¹⁰

Ζήτημα δημιουργείται όσον αφορά την παραγραφή των παραπτώματων των γιατρών του ΕΣΥ με την παρέλευση του προβλεπόμενου από τη διάταξη του άρθρου 109 του Ν. 2683/1999 χρόνου για την παραγραφή των πειθαρχικών παραπτώματων. Για την αποφυγή παρόμοιων καταστάσεων, ο Ν. 2683/1999, στο άρθρο 110 αυτού, ορίζει ότι «η δίωξη και η τιμωρία πειθαρχικών παραπτώματων αποτελεί καθήκον των πειθαρχικών οργάνων. Η παράβαση του καθήκοντος αυτού συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 107 παράγραφος 1 περίπτωση κα' του ανωτέρω Νόμου». Συνεπώς, κάθε πειθαρχικός δικαστής υποχρεούται να ολοκληρώνει τις πειθαρχικές διαδικασίες κανονικά και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις πειθαρχικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

4.2. Άσκηση πειθαρχικής δίωξης

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 123 του Ν. 2683/1999, η πειθαρχική δίωξη του γιατρού ΕΣΥ αρχίζει είτε με την κλήση του σε απολογία από το πειθαρχικό όργανο, είτε με την παραπομπή του στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται ενώπιον του μονομελούς πειθαρχικού οργάνου εντός τριμήνου και ενώπιον του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου εντός εξαμήνου από την έναρξη της πειθαρχικής δίωξης.

4.3. Παραπομπή στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 2519/1997, παραπομπή στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο γίνεται σε περίπτωση κατά την οποία ο παραπέμπων την υπόθεση κρίνει ότι η ποινή, η οποία πρέπει να επιβληθεί στην υπό κρίση περίπτωση, εκφεύγει των ορίων της αρμοδιότητάς του.

Η παραπομπή είναι υποχρεωτική όταν υπάρχει αιτιολογημένη πρόταση αρμόδιας υπηρεσίας. Δεν επιτρέπεται παραπομπή στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο μετά την έκδοση οριστικής απόφασης για το ίδιο παράπτωμα από οποιοδήποτε πειθαρχικό όργανο.

Θα πρέπει να τονισθεί ότι στο παραπεμπτήριο έγγραφο επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς τα πραγματικά περιστατικά, κατά τόπο και χρόνο, που συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα, καθώς και ο διωκόμενος, στον οποίο κοινοποιείται αυτό. Παράλειψη της κοινοποίησής του αυτής συνεπάγεται ακυρότητα της πειθαρχικής διαδικασίας, εκτός εάν ο διωκόμενος έλαβε αποδεδειγμένα πλήρη γνώση του με άλλο τρόπο.

Η έκδοση του παραπεμπτηρίου εγγράφου καταργεί την εκκρεμή πειθαρχική διαδικασία ενώπιον άλλου πειθαρχικού οργάνου, ενώ μετά την έκδοσή του δεν ανακαλείται.¹¹

4.4. Διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 127 του Ν. 2683/1999, η Ένορκη Διοικητική Εξέταση (ΕΔΕ) ενεργείται κάθε φορά που η υπηρεσία έχει σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. Η εξέταση αυτή αποσκοπεί στη συλλογή στοιχείων για τη διαπίστωση της τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος και των προσώπων που τυχόν ευθύνονται, καθώς και στη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτό έχει τελεστεί. Η ένορκη διοικητική εξέταση δεν συνιστά έναρξη πειθαρχικής δίωξης.

«Εξάλλου, κατά τη διαδικασία ενώπιον του (υπηρεσιακού) Πειθαρχικού Συμβουλίου, η διενέργεια

κυρίας ανάκρισης είναι υποχρεωτική, εκτός εάν η τυχόν προηγηθείσα ανάκριση κρίνεται ως επαρκής. Έτσι, το Πειθαρχικό Συμβούλιο, επιλαμβανόμενο της πειθαρχικής υπόθεσης μετά από παραπομπή σ' αυτό ή κατ' έφεση, οφείλει, καταρχήν, να διατάξει τη διενέργεια ανάκρισης. Η ανάκριση αυτή αποβλέπει στην επί τη βάσει ορισμένης τυπικής διαδικασίας πλήρη και λεπτομερή εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών που συνδέονται προς την τέλεση ορισμένου πειθαρχικού αδικήματος, με πράξη ή παράλειψη, των συνθηκών κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε το αδίκημα αυτό, του βαθμού ενοχής του εγκαλούμενου υπαλλήλου και των λοιπών υποκειμενικών και αντικειμενικών στοιχείων της συγκεκριμένης υπόθεσης. Ως ανάκριση, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, η οποία πληροί τους διαληφθέντες όρους, νοείται όχι οποιαδήποτε εξέταση που αφορά σε πειθαρχικό αδίκημα, αλλά μόνο εκείνη η οποία, πέραν του ενόρκου της διεξαγωγής της, στρέφεται κατά ορισμένου υπαλλήλου και αφορά σε συγκεκριμένη πειθαρχική κατηγορία, διεξάγεται δε κατά ορισμένη διαδικασία και τύπους, είτε ενώπιον αυτού του ίδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, είτε ενώπιον μονομελούς δικαιοδοσίας κατά την ενάσκηση της ανήκουσας σ' αυτήν αρμοδιότητας και δη μετά την έναρξη της πειθαρχικής δίωξης κατά του υπαλλήλου, με την κλήση του σε απολογία, είτε, τέλος, από πειθαρχικό προϊστάμενο, ο οποίος διατάσσει τη διενέργειά της πριν μεν από την έναρξη πειθαρχικής δίωξης, αλλά, πάντως, οπωσδήποτε σε συνέχεια προανάκρισης, από την οποία προέκυψε η διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος που έχει ανάγκη, κατά την κρίση του προϊσταμένου αυτού, μεγαλύτερης έρευνας στο στάδιο αυτό. Συνεπώς, και "ένορκη διοικητική εξέταση" ή άλλη έρευνα με διαφορετικό τίτλο είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ως "ανάκριση" και να δικαιολογήσει την ειδική κρίση του Πειθαρχικού Συμβουλίου να μη διενεργήσει νέα ανάκριση κατά τη διαδικασία ενώπιον αυτού, εφόσον η εξέταση αυτή, ανεξάρτητα από την ονομασία της, πληροί τους παραπάνω τυπικούς και ουσιαστικούς όρους της ανάκρισης».¹²

4.5. Κλήση σε απολογία

«Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 135 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 2683/1999), το έγγραφο με το οποίο ο πειθαρχικά διωκόμενος καλείται σε απολογία πρέπει να περιέχει επακριβώς τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν την πειθαρχική δίωξη και μπορεί, κατά την κρίση του αρμοδίου οργάνου, να επισύρουν την πειθαρχική τιμωρία του υπαλλήλου. Με την απόφαση δε του Πειθαρχικού Συμβουλίου μπορεί μεν να προσδοθεί διάφορος νομικός χαρακτηρισμός στα παραπάνω περιστατικά, όχι όμως και να επιβληθεί ποινή για πειθαρχικό αδίκημα μη μνημονευόμενο, κατά τα

συνιστώντα αυτό πραγματικά περιστατικά στο έγγραφο της κλήσης σε απολογία, στο οποίο στηρίζεται η πειθαρχική δίωξη».¹³

Η κλήση σε απολογία συνιστά ατομικό δικαίωμα του υπαλλήλου και αποτελεί μορφή της προηγούμενης ακρόασης αυτού.

Από την προϋπόθεση της προηγούμενης ακρόασης προκύπτουν τα εξής:

- α. Η κλήση σε απολογία πρέπει να προηγείται πριν από κάθε διοικητική ενέργεια (π.χ. σύνταξη πορίσματος ΕΔΕ) ή επιβολής διοικητικού μέτρου (π.χ. πειθαρχική απόφαση).
- β. Η κλήση σε απολογία πρέπει να απευθύνεται στον υπάλληλο έγκαιρα, για να μπορεί και αυτός έγκαιρα να προετοιμάσει την υπεράσπισή του. Επίσης, η κλήση σε απολογία αποτελεί ουσιώδη τύπο της διαδικασίας μόνο για την έκδοση απόφασης κατά πρώτο βαθμό, ενώ σε περίπτωση παραπομπής σε ανώτερη δικαιοδοσία δεν απαιτείται νέα κλήση,¹⁴ εκτός εάν, ύστερα από τυχόν διενέργεια ανάκρισης ενώπιον του δευτεροβάθμιου οργάνου, συμπληρώνεται το πραγματικό ή νομικό μέρος της υπόθεσης, οπότε θα πρέπει και πάλι να ακουστεί ο διωκόμενος, για να αποκρούσει τα νέα στοιχεία της κατηγορίας.¹⁵

4.6. Πειθαρχική απόφαση

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 141 του Υπαλληλικού Κώδικα (ΥΚ) (Ν. 2683/1999), η κλήση σε απολογία του διωκόμενου υποχρεώνει το πειθαρχικό όργανο να προβεί στην έκδοση πειθαρχικής απόφασης, είτε καταδικαστικής είτε απαλλακτικής, ανεξάρτητα από το αν έχει υποβληθεί ή όχι η απολογία.

Αναβολή της εκδίκασης της υπόθεσης είναι δυνατή κατά την κρίση του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.¹⁶ Οι πειθαρχικές αποφάσεις πρέπει να στηρίζονται σε αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα και όχι σε υπόνοιες και να είναι αιτιολογημένες τόσο για τη διατύπωση της ενοχής όσο και για την επιβολή της ποινής (άρθρο 141 ΥΚ), δεδομένου ότι η αιτιολογία αποτελεί ουσιώδη τύπο της διαδικασίας, όπως και η μνεία στην πειθαρχική απόφαση των στοιχείων της αιτιολογίας και, κατά συνέπεια, η έλλειψή τους καθιστά άκυρη την πειθαρχική διαδικασία.¹⁷

Εξάλλου, η έκδοση οριστικής απόφασης καθιστά απαράδεκτη νέα πειθαρχική δίωξη για το ίδιο πειθαρχικό αδίκημα.

Η πειθαρχική απόφαση δεν ανακαλείται. Ανάκληση της πειθαρχικής απόφασης επιτρέπεται κατ' εξαίρεση σε περίπτωση πρόδηλης παρανομίας. Ανάκληση πειθαρχικής απόφασης μονομελούς οργάνου γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Πειθαρχική

κική απόφαση που υπόκειται σε ένσταση δεν ανακαλείται.

Η αίτηση για ανάκληση της πειθαρχικής απόφασης υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή της στον υπάλληλο.

Αν η ανάκληση δεν γίνει εντός τριμήνου, λογίζεται ότι το αίτημα της ανάκλησης έχει απορριφθεί (άρθρο 141 ΥΚ, Ν. 2683/1999).¹⁸

4.7. Ένδικα μέσα

Κατά τη διάταξη του άρθρου 39 του Ν. 2519/1997, οι πειθαρχικές δικαιοδοσίες είναι δύο βαθμών. Οι αποφάσεις της πρωτοβάθμιας δικαιοδοσίας υπόκεινται σε κύριο έλεγχο νομιμότητας και ουσίας ενώπιον της δευ-

τεροβάθμιας δικαιοδοσίας με την άσκηση του ένδικου μέσου της έφεσης, ενώ οι οριστικές πειθαρχικές αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των Νοσοκομείων ΕΣΥ, καθώς και οι αποφάσεις του Κεντρικού Πειθαρχικού Συμβουλίου, υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Όσον αφορά όμως τον έλεγχο νομιμότητας των ανωτέρω πράξεων, αυτός πραγματοποιείται με την κατάθεση αίτησης ακύρωσης ενώπιον των Διοικητικών Εφετείων και του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Η προθεσμία για την άσκηση των ένδικων μέσων και ένδικων βοηθημάτων και η άσκησή τους αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης.¹⁹

ABSTRACT

Disciplinary procedure and action in the National Health System

A.D. ALEXIADIS

Institution of Health and Care, Technological Educational Institutions, Thessaloniki, Greece

Archives of Hellenic Medicine 1999, 16(6):626-631

The fundamental Law 1397/1983 outlined the original definition of the disciplinary offences of the doctors who belong to the National Health System as well as its disciplinary jurisdiction. Subsequently the whole legal framework of the practising disciplinary authority for the doctors of the Health National System was modified by the Law 2071/1992 and 2519/1997. The changes in the legal framework of the disciplinary authority defined precisely the disciplinary offences of the doctors of the National Health System and stipulated the disciplinary members who can assist doctors when a disciplinary sanction is imposed on them. Those circumstances which are not foreseen by the Law 2519/1997 or the previous Laws referring to the National Health System are covered by the provisions of Law 2683/1999 which relates to the ratification of the public employees code. The provisions also regulate specific legal affairs which arise after the implementation of disciplinary action against doctors who belong to the National Health System.

Key words: Disciplinary, Legal briefs, Offence, Sanction, Sentence

Βιβλιογραφία

1. ΤΑΧΟΥ Α. *Δημόσιο Υπαλληλικό Δίκαιο*. Εκδόσεις Α. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1996:279
2. ΝΑΥΠΛΙΩΤΗ Γ. *Ερμηνεία Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων*. Εκδόσεις Α. Σάκκουλα, Αθήνα, 1978:78, 95, 104 & επ.
3. ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗ Μ, ΑΝΔΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ Β. ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ Σ. *Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα*. Εκδόσεις Αικ. Μαθιουδάκη, Αθήνα, 1979:433 & επ.
4. ΦΘΕΝΑΚΗ Χ. *Σύστημα Υπαλληλικού Δίκαιου*. Εκδόσεις Α. Σάκκουλα, Αθήνα, 1984:276
5. Ν. 1397/1983 (ΦΕΚ Τεύχος Α' 143/7-10-1983)
6. Ν. 2519/1997 (ΦΕΚ Τεύχος Α' 165/21-8-1997)
7. Ν. 2071/1992 (ΦΕΚ Τεύχος Α' 123/15-7-1992)
8. ΑΛΕΞΙΑΔΗ ΑΔ. *Εισαγωγή στο Δίκαιο της Υγείας*. Εκδόσεις Μ. Δημοπούλου, Θεσσαλονίκη, 1999:919 & επ.
9. ΣΟΛΔΑΤΟΥ Δ. *Υπαλληλικός Κώδικας και Μισθολόγιο*. Εκδόσεις Μ. Δημοπούλου, Θεσσαλονίκη, 1999:208 & επ.
10. Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Τεύχος Α' 75/11-6-1986)
11. Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ Τεύχος Α' 19/9-2-1999)
12. Σ.τ.Ε. 915/1995
13. Σ.τ.Ε. 1094/1989
14. Σ.τ.Ε. 3032/1988, 1222/1996
15. Σ.τ.Ε. 33/1996
16. Σ.τ.Ε. 5920/1995
17. Σ.τ.Ε. 3117/1988
18. ΤΑΧΟΥ Α. *Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα*. Εκδόσεις Α. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1999:927
19. ΣΚΟΡΔΑΚΗ Δ. *Εθνικό Σύστημα Υγείας*. Εκδόσεις Σκορδάκη, Αθήνα, 1989:1156

Corresponding author:

A.D. Alexiadis, 5 Chilonos street, GR-546 45 Thessaloniki, Greece